

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY HÓRA
1 KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITS
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 48

A flandriai nagy csata újból fellángolt

Nagy tüzerharcok az egész flandriai vonalon — Sonnebeckénél különösen elkeseredetten folyik még a harc — Sikeres harcaink a Monte San Gabriele-szakaszon — 6 tisztet, 407 főnyi légénységet elfogtunk

Vezérkarunk jelentése

Budapest, október 4. — Hivatalos jelentés.

KELETI HARCTÉR.

Változatlan.

OLASZ HARCTÉR.

A Gabriele-szakaszon folyó harcok tegnap alábbhagytak. Az előző nap reánk nézve foglyokban 6 tisztet, 407 főnyi légénységet és 2 orvost eredményezett. Repülőink 3 elleneséges repülőgépet lelőttek.

A tiroli harc vonalon nem volt különös esemény.

DÉLKELETI HARCTÉR.

Változatlan.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, október 4. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Flandriában az ellenség tegnapi harci tevékenysége az előző napokéihoz hasonlított: messze az állásunk mögött levő terepre terjedő és a belga helységek ellen irányuló erős zavaró tüzharc zónánk egyes szakaszai ellen, a csatafront közepén a leghevesebb hatást képviselő tüztámadásokká tömörítve. Éjen át a Houthouster erdőtől a Lysig a hatalmas tüzerhárc nem csökkenő hevességgel tartott és ma reggel pergőtűzzé fokozódott. Az Ypern körüli iven erős angol támadások kezdődtek és ezzel a flandriai csata újból fellángolt. A többi hadseregénél rossz látási viszonyok következtében a harci tevékenység legnagyobb részt csekély mértékre szorított, csak estefelé éledt újra fel.

A német trónörökös hadcsoportja: A Maas keleti partján a sötétség beálltával egy csapásra a leghevesebb tüzeles kezdődött a 344-es magaslaton Samogrienvontól keletre. Nemsokára mélyen tagozott

támadásban nyomultak előre a franciák, hogy az általunk ott elhódított állásokat visszahódítsák. Rohamuk tüzerhárcunk elhárító tüzelésében és a württembergiek szívós ellenálló képességén nagy veszteségeik mellett eredménytelenül összeomlott.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja: Időnkint élénk tüzerhárcok kezdődtek ki a Moseltől szorosan nyugatra és a Sundgauban. Támadás e helyeken nem történt.

KELETI HARCTÉR.

Jakobstadtnál, Dünaburgnál és a Zbruc mentén, valamint Galatznál a Duna-hajlás mentén a tüzelőtevékenység átmenetileg erősödött. Felderítő harcok többhelyütt reánk nézve sikeresen folytak le.

Macedon arc vonal: A helyzet változatlan.

LUDENDORFF,
első főszállás-mester.

A német esti jelentés

Berlin, október 4. A Wolff-ügynökség jelenti október 4-én este:

A flandriai csatatéren az angolok mai nagy támadásuknál is csak mintegy 1 kilométer mélységben hatoltak be Poena-Capelle és Gheluvelt között levő védelmi vonalunkba. Különösen elkeseredetten folyik még a harc Sonnebeckétől keletre és Besseloertől nyugatra.

A többi frontokról különös eseményt nem jelentettek.

Ujabb hajóelsüllesztések

Berlin, október 4. — A Wolff-ügynökség jelenti:

Tengeralattjáróink a csatornában és az Északi-tengeren 4 gőzöst, 1 vitorlást és 1 halászhajót elsüllesztettek el.

A TENGERSZETI VEZÉRKAR
FŐNÖKE.

A német repülők bombázták Calais

Bern, október 4. Calisból jelentik a párisi lapoknak, hogy tegnap délután egy német repülőgép átrepült Calais fölött, a heves elhárító tüzelés miatt azonban mindjárt visszafordult. Este kilenc órakor több német repülő jelent meg a város fölött és nagyszámú bombát dobott le. Sok ember meghalt, sokan megsebesültek. Néhány épület nagyon megrongálódott.

Lelőtt ellenséges repülő

Berlin, október 4. A Wolff-ügynökség jelenti: Az egyik ellenséges repülőgépet, amely október 2-ikéről 3-ikára virradólag Frankfurtot megtámadta, visszavonulása alkalmával elhárító rendszabályaink leszállásra kényszerítették. A bennülőket elfogtuk.

Sikeres légi támadásunk Olaszországban

Sajtóhadiszállás, október 4. Ma éjszaka egyik tengerészeti repülőgép-flottánk a polazoi pályaudvart nehéz, közepes és gyújtóbombákkal igen sikeresen bombázta. A heves elhárító tüzelés dacára valamennyi gépünk sértetlenül visszatért.

Olasz repülő-támadás Pola ellen

Sajtószállás, október 4. Egy újabb repülő támadás Pola és környéke ellen 2-ikéről 3-ra virradó éjjel semmi kárt nem okozott. Parenzoban egy repülő bombája megrongált egy magánházat és egy asszonyt és egy gyermeket megsebesített.

Negyedmillió embert veszítettek az olaszok a tizenegyedik Isonzo-csatában

Berlin, október 4. Moralt őrnagy az olaszok veszteségeit a tizenegyedik Isonzo-csatában egynegyed millió emberre becsüli. — Cikkében ezt írja: 41 hadosztály 6800 ágyúval törekedett arra, hogy az osztrák-magyar gyűrűt áttörhesse. Az eredmény csupán az

URANIA

Plakát — János — Tiszta
október 5-6-7.

Nagy zenekar kísérettel

Alwin Neuss-sorozat
második filmje.

A Klencsek

bűnügyi dráma
egy meghibásult merény-
let története 4 részben.

Főszereplő:
Alwin Neuss.

A kalauz

humoros

Máborús híradó.

Tübingi tájak.

Előadások kezdete
6 órától folytatódás
bennevitel

előadás 9 órakor.

APOLLO

Plakát — János — Tiszta
október 5-6-7.

A diktátor

történet a kancsuka
birodalmából.

Főszereplő:
Ellen Richter.

Rendezte:
Richard Eichberger

és
A kísértő műsor.

Előadás kezdete
6 órától folytatódás
bennevitel

előadás 9 órakor.

volt, hogy az arcvonalat 25 kilométer szélességen és 5 kilométer mélységben tudták csak benyomni.

Ujabb zavargások Felső-Olaszországban

Lugano, október 4. Az olasz cenzura ismét erősen működik és egy szótszem enged közölni az Észak-Olaszországban kitört újabb zavargásokról. A *La Feuille* című genfi lap jelentése szerint Ravennában az utóbbi napokban heves lázongások voltak. A legutóbbi turini zavargásoknál 243 embert öltek meg, míg a hivatalos jelentések szerint az áldozatok száma 17 volt.

Zürich, október 4. Október 1-én Velencében is kihírdették az ostromállapotot.

Hindenburg szózata a német néphez

Berlin, október 4. — A Wolff-ügynökség Hindenburg vezértábornagy következő levelét közli:

Nagyfőhadiszállás, október 3. Ő felségével, legkegyelmesebb császárommal, királyommal és urammal együtt a német nép széles rétegei vettek részt 70-ik születésnapomon. Ezzel ünnepnapp átélték nekem ezt a napot, amelynek nagyszerű benyomásait életem végéig megőrzöm szívémben. Csak ezen az uton tudom mélyen átérzett hálámat kifejezni. A haráti együttérzés számtalan bizonyítékán végigvonom a bizalom kifejezése, hogy mint eddig, ezután is mint császári és királyi uram hűséges szolgálója, a haza javának fogom szentelni minden gondolatomat és eszelekedetemet. Ez a mindenfelől megnyilvánuló bizalom följogosít engem a következő kérésre:

Mi ellenálltunk ellenségeink túlhyomó erejű rohamainak Isten segítségével és német erővel, mert egységesek voltunk, mert mindenki szívesen megtett mindent. Ennek így kell maradni mindvégig. Gondoljatok Istenre a véres csatatéren. Ne gondoljatok arra, hogy mi lesz a háború után. Ez csak elkedvetlenít bennünket és megerősíti ellenségeink reményességét. Bizzatok benne, hogy Németország kivívja azt, amire szüksége van, hogy minden időkre biztosítsa életét; bizzatok benne, hogy a német fölgy megszerzi a szabad fellézéséhez szükséges levegőt és naptényt. Feszüljenek az izmok! Feszüljenek az idegek! Előre a tekintettel! A célt magunk előtt látjuk: a nagyrabesült, szabad és nagy Németországot. Isten ezután is velünk lesz.

Hindenburg,
vezértábornagy.

Berlin, október 4. Több lap jelenti, hogy Hindenburg tábornagy az elberfeldi harcok szövetségének üdvözlő táviratára az alábbi választ küldte:

— Örülök, hogy az öreg harcosok a front mögött helytállanak és elősegítik, hogy tekintetünket aggodalom nélkül az ellenség felé irányíthassuk. Összeszorítani a fogakat, egy szót sem beszélni többet a békéről, míg véres munkánkat be nem fejeztük és a győzelmet ki nem vívtuk, — ez kell hogy most a népet népszerűsége legyen.

Churchill a háború döntő stádiumáról

Rotterdam, október 4. Churchill miniszter egy lakomán mondott beszédében kijelentette, hogy a jelen pillanat nem alkalmas arra, hogy a békéről beszéljünk, mert most lépünk a háború legdöntőbb stádiumába. Asquith beszéde teljesen megegyezik Wilson

jegyzékével, mert mindkettő a porosz militarizmus megsemmisítését célozza. El kell ismernünk, hogy a jelen pillanatban Németország négy nép összes segéderejével rendelkezik. A porosz junkerekkel nem tárgyalhatunk és az általuk ajánlott megoldásába a háborúnak nem mehetünk bele. Bűn volna előbb befejezni a háborút, mint célunkat elérni. — Katonai helyzetünket és gazdasági életünket a tengerattájróharc nem tudta megváltoztatni és a helyzet még kedvezőbb lesz.

Az angol kormány háborús agitációja

Hága, október 4. Az angol kormány szövetségeseinél észlelhető békemozgalom ellensúlyozására az angol papság részvételével nagy háborús agitációt indított. Anglia tartományaiiban prédikációkat mondanak a háború folytatásáért s Londonban zenés felvonulásokat rendeznek a háború folytatása mellett.

Suchomlinov Pétervárot maradj

Pétervár, október 4. — A lapok jelenti: Suchomlinov neje arra kérte a kormányt, hogy életfogytiglani kényszermunkára ítélje férjét ne deportálják Szibériába, hanem hagyják a Péter Pál-erődben, mert férje ellen esetleg zavargások törhetnek ki. Az igazságügy-miniszter állítólag a kérésnek eleget tett.

Debrecen bizalma Mezőssy miniszter iránt

A törvényhatósági bizottság közgyűlése

Debrecen város törvényhatósági bizottsága ma délután Weszprémy Zoltán főispán elnöklése alatt közgyűlést tartott, amelynek hosszú tárgysorozatán több fontos ügy szerepelt. A közgyűlést érdekessé tette Rickl Antal és társainak önálló indítványa az iránt, hogy a közgyűlés Mezőssy Béla földművelésügyi miniszter iránt az öt ért hírlapi támadások alkalmából bizalmat nyilvánítson.

A közgyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Déután 3 órakor nyitotta meg a közgyűlést Weszprémy Zoltán főispán.

Elsősorban a polgármesteri jelentést vette tárgyalás alá a közgyűlés. Hozzászóltak a jelentéshez Legányi Gyula dr., aki az illemhelyek felállítását sürgette. Márk Endre udvari tanácsos polgármester kijelentette, hogy a tanács foglalkozik e kérdéssel és többször pályázatot is hirdetett, de eredménytelenül, mert vállalkozó nem akadt; most a legsürgősebben tehát csak 2—3 helyen, ezek közt a vasut előtti téren és a Péterfia-utcán a honvédeliktanya előtti téren fognak illemhelyeket felállítani.

(A város nem láthatja el írával a közönséget)

Trevey Tamás dr. a közgyűlési meghívók és tárgysorozatok késői kézbesítése s így a bizottsági tagok tájékoztatásában hanyagja miatt szólalt föl. Majd kérdést intézett a polgármesterhez, mi történt a lakosság tüzelőanyaggal való ellátása érdekében?

Márk Endre polgármester kijelentette, hogy a meghívók kibocsátása körül törvényszerűen járnak el, de a kézbesítő személyzet hiányossága talán hátráltatja a kézbesítést. A tüzelőanyag biztosítása érdekében mindent megtettek. *Fa van*, de a szállítási eszközök és a feldolgozó munkások hiánya miatt a beszállítás nehézségekbe ütközik. A helyzet ma már mégis az, hogy hétfőn megkezdődik a fa kiosztása. Elsősorban megkapják a fát a háztulajdonosok és pedig az 1916. évi kompetenciát, azután azok, akik régebben váltották ki utalványukat, végül az iskolák és intézmények, amelyeknek szerződés szerint jár fa a

Szakadás

a szociálisták és Kerenski közt

Zürich, október 4. Olasz lapok Pétervárról szörványosan érkező hírei jelenti, hogy a nagy orosz munkás és katonatanácsban és a demokrata konferencián szakadás történt a szociálisták és Kerenski között, mert Kerenski a szociálisták tiltakozása ellenére a kadetekkel tárgyalta kormánybalépésük iránt.

A cári pár fogoly marad

Basel, október 4. Orosz részről megcélolják azt a hírt, hogy a cári párt legközelebb szabadon eresztik.

A pápa a védkötelezettség megszüntetését ajánlja

Lugano, október 4. A *Corriere della Sera* jelenti: A pápa azt az ajánlatot fogja tenni a hadviselő államoknak, hogy a békekötés és a nemzetek ligájának megalkotása után mindenütt szüntessék meg az általános védkötelezettséget. Gasparri államtitkár a *Journal* római tudósítójának kijelentette, hogy ez az egyetlen mód az általános leszerelésre. — A hadkötelezettség megszüntetését azzal a meg egyezéssel lehetne egybekötni, hogy a jövőben háborút bármely állam a másikkal csak akkor üzenhet, ha népszavazással az egész nemzet a háború mellett döntene.

vároستól. Ha lehet, a közönségről is gondoskodnak, de ezt nem biztosíthatja a tanács és ezért legjobban, ha a közönség más uton gondoskodik fa-szükségletének biztosításáról.

Kondor Kálmán főszámvéző kijelentette még, hogy a most beszerzett igák szállítják a fát a vágási helyről a vasutig, ahonnan azután behozzák a városba, ahol raktározzák.

Szankay F. Béla kéri, hogy a reáliskola épületét őrítsék ki s a tanulóiifjuság ne legyen kénytelen késő este a főgimnáziumba járni.

Márk Endre polgármester kilátásba helyezte közbenjárását, amire a jelentést a közgyűlés tudomásul vette.

Tudomásul vette ezután a közgyűlés a belügyminiszter leiratait, ezek között azt, a melyben köszönetet mond az erdélyi menekültek ellátásáért.

(Bizalom Mezőssy miniszternek)

Csóka Samu főjegyző ismertette Rickl Antal, Juhász-Nagy Sándor dr. és Sesztina Jenő bizottsági tagok következő indítványát:

Törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk Mezőssy Béla m. kir. földművelésügyi miniszter iránt teljes bizalmat fejezi ki abból az alkalomból, hogy ellen, könnyen átlátható indokból, rendszeres támadásokat intéznek. E támadásokat nem lehet arra kihasználni, hogy a közélet terén önzetlen, önfeláldozással dolgozó államférfit pusztá gyanúsítások alapján lehetlenné tegyenek. Közgyűlésünk nem akar eléje vágni a lefolytatandó bírósági eljárásnak, mely a támadások felett itélni hivatott. Azonban kifejezi azt a szilárd meggyőződését, hogy felelőtlen helyről jövő ilyen támadásokkal szemben Mezőssy Béla földművelésügyi miniszter mellett az egész ország közvéleményének egységesen kell állást foglalnia és tiltakoznia minden olyan törekvés ellen, a mely hírlapi támadások előrebocsátásával és szervezésével akarja az ő megkezdett működését megzavarni, egyszersmind politikai és egyéni tisztessége felett pálcát törni.

Elsőnek Freund Jenő dr. szolt az indítványhoz. Ő is nagyrabesüli Mezőssy Béla egyéniségét, szaktudását, de a bírói eljárásnak, amelynek most a kérdéses laptámadás tárgya, nem akar prejudikálni.

Bakonyi Samu hosszabb beszédében fejtegette ki a bizalomnyilvánítás és a miniszter mellett való állásfoglalás időszerűségét és helyességét. Mindenki előtt ismeretes az a ten-

dencia, amely a támadások mögött rejtőzik. Politikai pályájának kezdete óta ismeri Mezőssy Bélát; kiváló ember, törhetetlen jellemű, becsületes egyéniség, akinek egyéni tisztessége sérthetetlen. Szociális gondolkozású államférfi, aki a magyar kismemberek érdekeit mindig szíven viseli, bajaik iránt mindig érdeklődött. Debrecen nagyon sokat köszönhet neki. Tanja volt ő is, a főispán is, hogy mindenkor, ha Debrecen őt kérte valamire, a legszívesebben teljesítette a kérést. — Hálátlanság lenne azért most Debrecenről, ha ezt az alkalmat nem ragadná meg, hogy bizalmat nyilvánítson Mezőssy iránt, amikor őt ilyen támadások érik.

Freund Jenő dr. elhangzott szavait magyarázza és kijelentette, hogy az indítvány tárgya és lényege ellen egy szó kifogást sem emelt. Sőt bizalommal van Mezőssy iránt, hogy sokkal különb miniszter lesz, mint amilyen államférfi a múltban volt.

Nyíri Ernő dr. hozzájárul az indítványhoz, csak azt jegyzi meg, hogy az meglepetészerűen jött.

Juhász-Nagy Sándor dr. Mezőssy Béla működése irányának helyességéről szól s rámutat arra, hogy az őt ért támadásoknak célja nem egyéb, hogy Mezőssy, mint meggyanúsítottat állítsák a közvélemény elé s ezzel lemondásra kényszerítsék azokat, akiknek az ő politikája kellemetlen. A bizalomnyilvánítás nem prejudikálás, hanem a támadások tendenciájával szemben a tisztesség megvédelése.

Wesprémy Zoltán főispán és Márk Endre polgármester az indítvány ügyrendi részéhez szólta hozzá, majd Freund Jenő dr., Bakonyi Samu, Ferenczy Gyula és Juhász-Nagy Sándor dr. felszólalása után a közgyűlés az indítványt el fogadta.

(A háziezred hazahelyezése)

Ferenczy Gyula dr. indítványára ezután a közgyűlés a 39. gyalogezred visszahelyezésére vonatkozó tanácsi előterjesztést vette tárgyalás alá és kimondta, hogy fölír a honvédelmi miniszterhez s kéri, teriessze a hadügyminisztérium elé azt a kérést, hogy a 39. gyalogezredet helyezzék vissza Debrecenbe, de addig is, míg ez a háború után megtörténik, az ezred pótzászlóallját helyezzék már most vissza.

(A 20 millió kölcsön)

A 20,000,000 koronás kölcsönre vonatkozóan, tekintettel arra, hogy a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete első ajánlatában említett 95-ös árfolyam helyett utólag 96-os árfolyam mellett hajlandó a kölcsönt megadni, kimondta a közgyűlés, hogy azt érdemben most nem dönt, hanem újabb ajánlattételre október hó 15-ig új határidőt tűz ki.

(Egyéb ügyek)

A köz-ellátási hivatal forgótökéjeként szükséges 2,000,000 koronás kölcsönre nézve kimondta a közgyűlés, hogy azt az Alföldi Takarékpénztártól 5,24 százalékos kamattal mellett fölveszi.

Hozzájárult a tisztviselők és alkalmazottak szolgálati idejének 3 évre való leszállításához és megszavazta a szükséges szolgálati pótlékokat, valamint az egyes alkalmazottak és tisztviselők segély- és fizetésemelés iránti kérését.

A Debreceni Hitelbanknál levő 3 millió korona visszafizetésére vonatkozóan további három heti haladékat adott, miután ez ügyben a tárgyalások a Pénzügyi Központtal még folyamatban vannak.

Elutasította a közgyűlés a Debreceni Helyi Vasút kérését a Petőfi-téren kitérő létesítése iránt s ilyennek építését, illetve kibővítését csak a Hatvan-utcán és a Böszörményi-úton engedte meg.

Az átvonuló katonatisztek szálláspénzeinek fedezésére 70,000 korona, épületjavításokra 30,000 korona póthitelt szavazott meg.

Végül nyugdíjazási, szabadságolási kéréseket intézett el, mire a közgyűlés délután 5 órakor véget ért.

100 százalékos háborús segély a közszolgálati alkalmazottaknak

A törvényjavaslatot a Ház első ülésén terjesztik be

Ma délután 4 órakor a miniszterelnökségi palotában Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklése alatt minisztertanács volt, amelyen a beteg Hedik János gróf közlelmezési miniszter kivételével a kormánynak valamennyi Budapesten időző tagja résztvett.

Felhivatalos jelentés szerint a minisztertanácsban a közalkalmazottak háborús segélyének megállapításáról volt szó. Tekintettel arra, hogy a háborús segélyek e hó végén megszűnnek, előkészítette a kormány a törvényjavaslatot, amelyet a képviselőház első ülésén fognak beterjeszteni. A törvényjavaslat azon az alapon épült föl, hogy a legkisebb fizetésű közalkalmazottak alapfizetésük 100 százalékát kapják háborús segély fejében és ez fokozatosan apad fizetési fokozat szerint akként, hogy a legnagyobb fizetésűeknél a háborús segély csak alapfizetésük 50 százaléka lesz. A miniszterek háborús segélyben nem részesülnek.

Az új törvény november hó 1-én lép életbe és úgy intézkedik, hogy a háborús segély előzetes havi részletekben lesz kiutalványozva.

A határidős felmentések

A felmentések újabb szabályozása

A honvédelmi miniszter a következőket közli:

A folyamatban levő felmentési revízióval kapcsolatban szükségessé vált, hogy az ugynevezett határidős, vagyis csak egy bizonyos meghatározott időre szóló felmentések tekintetében pontosan körvonalazott viszonyok és bizonyos állandóság lépjen életbe. Ebből kifolyólag: 1. a jövőben a határidős felmentések alkalmazásával hozandó határozat következőképpen fog szólni: a) „Egyelőre .....-ig felmentetik”, vagy b) „.....-ig felmentetik.” Tovább nem. Ezen a napon behívás nélkül bevonulni köteles.

Ad a) Azok számára, akik „egyelőre .....-ig felmentetik” határozatot kaptak, megvan a lehetőség a felmentés meghosszabbítására egy későbbi névjegyzék alakjában előadott kérelem alapján, azon esetben, ha a meghosszabbítást az igazolt indokok tényleg szükségessé teszik. A közigazgatási hatóságok lesznek felhatalmazva, hogy ily egyéneknek szükség esetén bevárás engedélyt adhassanak.

Ad b) Oly egyének felmentésének meghosszabbítása azonban, akik .....-ig felmentetik, tovább nem, ezen a napon behívás nélkül bevonulni köteles” határozatot kaptak, elvileg nem lehetséges. Ezeknek a kitüntetett felmentési határidő napján katonai szolgálatra okvetlenül be kell vonulniok, mert a közigazgatási hatóságoknak a jövőben tilos lesz ily egyéneknek bevárás engedélyt adniok, még ha az illetők fentiek dacára felmentésüket kérelmeznék is.

2. Mindazoknál a határidős felmentetteknek, kikre nézve a revíziós döntés már megtörtént és kiknél a felmentési revízió alkalmával kiadott felmentési igazolványukban még nem az előző 1. pont alatt említett két határozat valamelyike használtatott, a kezükben levő felmentési igazolványban megjelölt határidő végérvényesen tekintendő s e szerint az illetőknek a határidő lejártával katonai szolgálatra elvileg mind be kell vonulniok.

Hogy azonban ilyen egyéneknél is lehetővé tétessék annak elbírálása, vajon fennállanak-e és mily mértékben olyan körülmények, amelyek a felmentés meghosszabbítását

és az „egyelőre .....-ig felmentetik” határozat odaitélését egyes kivételes esetekben indokoltá teszik, ez egyének felmentésük meghosszabbítását folyó évi október 25-ig névjegyzékkel kérelmezhetik, illetőleg arra javaslatba hozhatók. A közigazgatási hatóságok felhatalmaztatnak, hogy igazolt szükségesség esetén ezek részére legkésőbb 1918. évi január 1-ig bevárás engedélyt adhassanak.

Folyó évi október 25-ike után megszűnik a közigazgatási hatóságok e meghatalmazása és ez időponttól kezdve mindazoknak a határidős felmentetteknek, kiknek ilyen bevárás engedélyük nincsen és nem az „egyelőre .....-ig felmentetik” szavakkal kifejezett határozattal bírnak, a felmentési határidőt követő napon a katonai szolgálatra külön behívási parancs nélkül okvetlenül be kell vonulniok.

3. A 2. pontban foglalt intézkedés nem vonatkozik azokra a határidős felmentettekre, akiknek felmentése revízió alatt áll ugyan, de nem kaptak még revíziós döntést. Ezeknek felmentése az erre vonatkozólag kiadott eddigi intézkedés szerint mindaddig meg van hosszabbítva, amíg felmentésükre vonatkozólag revízióból kifolyólag döntés nem történik.

Ugyancsak nem vonatkozik a 2. pontban foglalt intézkedés azokra a mező- és erdőgazdasági szempontból felmentett egyénekre, akiknek már a revízió folytán szeptember hó 30-ig engedélyezett felmentése általánosságban október 31-ig, illetőleg ugyancsak a revízió folytán október 31-ig engedélyezett felmentése általánosságban november hó 30-ig hosszabbítatott meg. Ezeknek a kiadott intézkedés szerint az emig meghosszabbított felmentés leteltével okvetlenül be kell vonulniok és részükre bevárás engedély nem adható.

4. Oly egyének végre, kik a mezőgazdaságban a téli hónapok alatt foglalkozásukban nélkülözhetők, akikre azonban a tavaszi és nyári időszakban ott ismét szükség lesz, a jövőben a következő határozatot fogják kapni: „Felmentése .....-n megszűnik. Ezen napon katonai kiképzés céljából bevonulni köteles. Felmentése 1918. március 1-én ismét érvénybe lép és 1918. november 30-ig tart.” Ilyen egyének a kitűzött napon okvetlenül bevonulni tartoznak, részükre bevárás engedély nem adható. Felmentési igazolványukat a felmentés újbóli érvényesítésének igazolása céljából gondosan őrizték meg.

Színház és művészet

MŰSOR:

PÉNTEK, Ötensége kalapja. B) bérlet.

Ötensége kalapja. (A színházi iroda jelentése.) Régen volt a debreceni színházban műsoron olyan józsi, kellemes vigjáték, mint Uthelyi Nándor darabja, az Ötensége kalapja, amely pénteken este B) bérletben kerül előadásra harmadszor. A nagyszírieni mulattató vigjáték kitünő szerepei mind jó kezekben vannak. Heltai Jenő, László Gyula, Somogyi Kálmán, Kassay Károly, K. Szücs Irén, Kovács Imre, Kaffga Gyula valóban brilliroznak a jó szerepekben, amelyek a darabon végig derűltégekben tartják a nézőt.

A csizmadia mint kísértet. (A színházi iroda jelentése.) A szombat délutánra hirdett gyermekelőadás közbejött akadályok miatt elmarad.

A piros bugyellár. (A színházi iroda jelentése.) Az új szezonban vasárnap este lesz az első népszínmű-előadás. Csepreghy Ferenc kitünő énekes népszínművét, A piros bugyellár-t újítják föl nagy gonddal előkészített előadásban, amelyet Kassay Károly rendez. Zsófi szerepét Kovács Viora, Csillag örmestert Horváth Kálmán, Peták káplárt Kassay Károly, Kósza Gyurkát Kaffga Gyula játsszák.

A kancsuka birodalmából mutat be ma az Apollo egy felette érdekes és aktuális drámát, A diktátor-t. Ugy rendezés, mint fotográfia és a színészek játéka elsőrangú.

Alwin Neuss játsza ma a főszerepet az Urániában a négyfelvonásos „A kilencsek” című bűnügyi drámában. A kilencórás előadás nagy zenekísérettel.

ADAKOZZUNK A VÖRÖS KERESZTNEK!

HIREK

— **Pikler Gyula előadása.** Általános érdeklődés nyilvánul meg Pikler Gyulának a telekértékdadoról tartandó vasárnapi előadása iránt. A mai megoldásra váró gazdasági kérdések közül egyik legégetőbb a városok és községek háztartásának egészséges alapokra fektetése. A pótdók terhe a legtöbb városban már tűrhetetlen, a városokra váró nagy és feltétlenül teljesítendő *szociális feladatok pedig okvetlenül szükségessé teszik a városok anyagi teljesítőképességének emelését.* — Hogy ez hogyan történik, a közönség pótdók terhének emelése nélkül, sőt ennek csökkentésével, annak utját fogja e kérdése egyik leg-hivatottabb szakembere, Pikler Gyula vasárnapi előadásában megjelölni.

— **Öngyilkos miniszteri osztálytanácsos.** Budapesti tudósítónk jelenti: A Hermína-ut 8. szám alatt levő lakásán felakasztotta magát Szamota Zsigmond dr. 46 éves pénzügyminiszteri osztálytanácsos. A fürdőszobában, amelynek ajtaját álkulccsal kellett kinyitni, az ajtó felett egy nagy szegre akasztva holtan találták Szamotát. Mielőtt felakasztotta magát, még a gázcsapokat is kinyitotta. A fürdőszobában égett a villanylámpa, amiből arra következtetnek, hogy még kedden éjjel követte el az öngyilkosságot. Az életunt miniszteri osztálytanácsos, aki rokonszenves és derék ember hírben állott, semmi írást sem hagyott hátra. Holttestét beszállították a fővényszéki orvostani intézetbe.

— **Óriási tájfun-pusztítás Japánban.** Tokióból táviratozzák: A nagy tájfunnak, amely szeptember 21-én dühöngött a japán szigeten, 138 halottja, 217 eltiúntja és 168 sebesültje van. 1346 ház elpusztult, 2000 megrongálódott, a vasúti forgalom megakadt. — A pusztítás különösen a sziget belsejében volt nagy. Ugyanakkor irtózatossá eső volt, amely több falut elpusztított.

— **A dunai flottilla vezérkari főnökének hősi halála.** Bécsből jelentik: Lovag Förster korvett-kapitány, a magyar és osztrák dunai flottilla vezérkari főnöke, szeptember 22-én hősi halált halt. Nem sokkal előbb Vilmos császár Ferdinánd király és Mackensen vezértábornagy jelenlétében személyesen adta át neki az I. osztályú vaskeresztet.

— **Katonai kitüntetések.** A király megparancsolta, hogy Faragó Béla 39. gyalogezredbeli hadnagynak a legfelsőbbdicséző elismerés a kardok egyidejű adományozása mellett újlag tudtul adassék. A főhatalmazotti parancsnokság Erdei Sándor és Vecsernyés Antal népfőlkelőknek és Ökrös Albert ővezetőnek, valamennyien a 3. honvédelmi gyalogezredben, a bronz vitézségi érmet, Kocsik András VIII. csendőrkerületbeli alörmesternek a koronás vas érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

— **Hojtás gyárigazgató az ügyészség fogházában.** Hojtás Károlyt tegnap délután félhárom órakor átkísérték a budapesti ügyészség fogházába. Ezt megelőzőleg idézésre megjelent a rendőrségen a felesége, akít ki akartak hallgatni. Az asszony jogaira való hivatkozással azonban megtagadta a vallomástételt. Az asszony a rendőrségen meglepő nyugodtsággal viselkedett. Jelen akart lenni akkor, amikor a férjét átszállítják, ké-

sőbb azonban erről a tervéről lemondott és hazament. Hojtással együtt a bűnügyi iratait is áttették az ügyészséghez. Az iratok között fontos adatok vannak, többek között megvan az az „Erklärung”, melyet Schönbaummal alá akart írni, továbbá több fontos levél is, melyet a főhadnagy lakásán találtak. A védelem részéről infézkedés történt, hogy Hojtást kaució ellenében szabadon bocsássák.

— **Rablógyilkosság egy kávémérésben.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A Ráday-utca 17. szám alatti kávémérés tulajdonosnője, Balogh Ferencné, ma délután 5 órakor eselédjét a vásárcsarnokba küldte. Amikor a cseléd a vásárcsarnokból visszatért, látta, hogy az üzlet háttérében levő alkoveszerű bemélyedésből láng és füst csap ki. Kiáltozására a szomszédok berohantak és eloltották a tüzet. Az ágyon ott találták Balognét vértócsában, holtan. A rögtön megindított rendőri nyomozás megállapította, hogy Balognét valami tompa súlyos tárggyal agyonütötték, azután az ágyra fektették, a boltot kirabolták és rágyújtották. — A kihallgatott szomszédok egyike azt vallotta, hogy a délután folyamán egy magas szőke katonát látott a kávémérés előtt ácsorogni. A tanuvalomás szerint Balogné régi eselédjének volt egy ilyen szeretője. Hogy mennyi pénzt és értéktárgyat rabolt el a gyilkos, még nem volt megállapítható.

— **Kereskedelmi végzett, gyakorlott, jó írásu kisasszonyt keresünk.** Írásbeli ajánlatokat személyesen kérjük benyújtani Hegedűs és Sándor könyvkiadóhivatalába.

— **Női selyem és szövet ruhák legújabb kivitelben, nagy választékban** Halmágyi dívatáruházában.

Apró hirdetések.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házakhozis elmegyek. Stelner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Gyakorlott pénztárosnő azonnali belépésre kerestetik. Schön Sándor, kezyfl. kötszertes orvosi műszertára, Debreczen, Piac u. 14.

Megbízható házas, jó írásu kisasszony „A Hírlap” kiadóhivatalába felvételik.

Rifutó fiu

— 14 éven felüli — havfizetéssel felvétetik Ferenc József-ut 49., I. em.

Abrona néhány métermázsa eladó kiadóhivatalunkban.

Háztulajdonosok

szíves figyelmébe ajánlom, hogy cserép és palatetőzetek javítását, valamint évi jókarban tartását a legjutányosabb árban vállalom.

TÓTH IMRE cserép és palatetőmester Péterfia-utca 18.

Azonnali belépésre gépiró kisasszony felvétetik. Gyorsírók előnyben részesítetnek. Dr. Geiger Miklós ügyvédi irodája, Arany János-utca 2.

Féril télikabát és átmeneti kabát eladó. Értekezhetni Piac u. 59. II. em. 2. ajtó, délben 12-től 2-ig.

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Nyomdásztanoncok felvétetnek Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, Piac-utca 49.

Eladó esetleg hasznosbörbe kiadó: a Diószegi-uton Kondoros mészhomok téglagyár mellett 12 hold száutófölő. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankja rt.-nál Kossuth-utca 17.

Manikür vibrációs szépségápolás, ondulás, hajfestés, kajpótlékok a legmodernebb kivitelben. Krámer József hölgyfodrász, József kir. herceg-utca 8. sz., a Katona Otthon mellett.

Szombaton jelenik meg
Jánosi Zoltán
ref. lelkész
nagyszabásu könyve.

Férfiak és hősök.

A schweizi reformatio és annak áldása.

Levéltári adatok alapján igen érdekesen megírott története a schweizi reformationnak és a reformatio jelentőségének mélyreható méltatása.

Csak egyedül ezen ünnepi kiadása jelent meg Schweizban. A schweizi református egyház megbízásából szerkesztette **Dr. Hadorn Vilmos** tanár. **Egyedül engedélyezett hiteles fordítás. 24 képpel.**

Fordította és jegyzetekkel ellátta:

JÁNOSI ZOLTÁN

debreceni ref. lelkész.

A legjobb könyv, fényes munka, amely a reformatio 400-ik évfordulóján megjelent, a **művelt közönség** és az **egyszerű nép** részére. — Jánosi Zoltán mesteri módon, szamatos magyarsággal oldotta meg feladatát.

Ára: lázve K 3. — (bottli ár K 3 50)

kőive K 4 50 (bottli ár K 5 —)

Minden 10 példányra 1 tiszteletpéldány. A pénz előleges beküldése esetén bérmentve küldjük.

HOFFMANN és KRONOVITZ

könyvkiadóhivatala

Debreczen, Ferenc József-ut 49. sz.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-ut 49., a lőpostával szemben.